

Základní tematické okruhy k ústním částem státní závěrečné zkoušky v navazujícím magisterském studijním programu Obecná teorie a dějiny umění a kultury, studijní obor Dějiny křesťanského umění

Úvod

1. Studium navazujícího magisterského studijního programu Obecná teorie a dějiny umění a kultury, studijní obor Dějiny křesťanského umění se řádně uzavírá státní závěrečnou zkouškou, která se skládá z ústní části a obhajoby diplomové práce. Student má prokázat znalosti v oblastech: 1. dějiny českého umění, 2. dějiny evropského a světového umění a 3. metodologie a historiografie dějin umění. Z každé z těchto tří oblastí dostane student jednu otázku. Každá otázka je zvlášť hodnocena. Výsledné hodnocení z ústní části SZZ se vytváří z průměru ze všech tří známek. Celkové hodnocení SZZ se vytváří průměrem z výsledné známky z ústní části a ze známky z obhajoby bakalářské práce.

2. Průběh státních závěrečných zkoušek je upraven Studijním a zkušebním řádem UK v Praze, Pravidly pro organizaci studia na KTF UK a Opatřením děkana č. 19 /2018.

3. Státní závěrečná zkouška má prokázat schopnost studenta zvládnout větší objem látky a uvažovat v souvislostech. Níže uvedené tematické okruhy rámcově postihují rozsah zkoušené látky. Nejsou tedy zcela totožné s otázkami zadávanými zkušební komisí. Otázkou může být monografie osobnosti či tematicky zúžená či rozšířená problematika přesahující i jednotlivé epochy (např. síňové kostely v Čechách, G. Klimt, dějiny výtvarné kritiky). Při zkoušce se vyžadují prokázání orientace v látce a schopnost reakce na podrobnější otázky zkušební komise.

Oproti státní závěrečné zkoušce bakalářského studia jsou vyžadovány hlubší odborné znalosti, zejména problematiky, na kterou se student specializoval během magisterského studia. Dále se hodnotí schopnost vlastního kritického uvažování a důkladná obeznámenost studenta s odbornou literaturou.

4. Níže uvedené tematické okruhy jsou vypracovány akademickými pracovníky pověřenými výukou příslušných oborů. Oni jsou také k dispozici studentům pro případné konzultace a zadání studijní literatury.

I. Dějiny českého umění

Uvedený tematický okruh zahrnuje vždy základní charakteristiku historické situace, architekturu, sochařství, malířství a užité umění

- 1/ Umění Velké Moravy a počátků českého státu (do r. 1000)
- 2/ Románské umění v českých zemích
- 3/ Gotické umění přemyslovské doby
- 4/ Gotické umění lucemburské doby
- 5/ Krásný sloh
- 6/ Pozdně gotické umění v českých zemích
- 7/ Architektura 16. století v českých zemích
- 8/ Sochařství a malířství 16. století v českých zemích
- 9/ Umění na dvoře Rudolfa II.
- 10/ Umění raného baroka v českých zemích
- 11/ Umění vrcholného baroka v českých zemích
- 12/ Umění pozdního baroka v českých zemích
- 13/ Malířství a sochařství 1. pol. 19. století v českých zemích (od konce 18. století do 30. let 19. století)
- 14/ Architektura 19. století v českých zemích
- 15/ České umění 2. poloviny 19. století (Národní klasika, Generace ND, Generace 90. let a české umění na přelomu 19. a 20. století)
- 16/ Umělecké směry a skupiny na počátku 20. století v českých zemích
- 17/ Umělecké směry, skupiny a tendence v českých zemích v meziválečném období a za druhé světové války
- 18/ Směry a tendence v umění 2. poloviny 20. století v českých zemích
- 19/ Česká architektura 20. století
- 20/ Tendence v současném českém umění

II. Dějiny evropského a světového umění

uvedený tematický okruh zahrnuje vždy základní charakteristiku historické situace, architekturu, sochařství, malířství a užité umění

- 1/ Umění starověkého Řecka a jeho reflexe v dalších uměleckých obdobích
- 2/ Umění starověkého Říma a jeho reflexe v dalších uměleckých obdobích
- 3/ Starokřesťanské a byzantské umění a jeho vliv v Evropě
- 4/ Umění raného středověku (Karolínská a Ottónská renesance)

- 5/ Románské umění v Evropě
- 6/ Raně gotické umění ve Francii, klasická katedrální gotika a poklasická gotika ve Francii a Anglii
- 7/ Italské gotické sochařství a architektura a jejich význam pro další vývoj umění
- 8/ Italské gotické malířství a jeho význam pro Evropu (Čechy)
- 9/ Umění internacionální gotiky (vývoj významu jednotlivých center a druhů umění)
- 10/ „Podzim středověku“ – umění 15. stol. ve Francii, Nizozemí a Německu
- 11/ Architektura rané renesance v Itálii a její vliv v Evropě
- 12/ Sochařství a malířství rané renesance v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 13/ Architektura vrcholné renesance v Itálii a její vliv v Evropě
- 14/ Sochařství a malířství vrcholné renesance v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 15/ Záalpská renesance
- 16/ Nizozemské malířství v 15. a 16. století
- 17/ Umění manýrismu v oblasti Středomoří (Itálie + El Greco)
- 18/ Barokní architektura v Itálii a její vliv v Evropě
- 19/ Barokní malířství a sochařství v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 20/ Barokní umění v Německu, Rakousku a Francii
- 21/ Barokní umění Španělsku, Nizozemí, Holandsku a Anglii
- 22/ Klasicismus a empir
- 23/ Romantismus, realismus, umění za druhého císařství
- 24/ Architektura 19. století v Evropě
- 25/ Impresionismus, postimpresionismus a evropské stylové tendence kolem roku 1900
- 26/ Umělecké směry na počátku 20. století v Evropě
- 27/ Meziválečné umělecké směry, skupiny a tendence v Evropě
- 28/ Směry a tendence v umění 2. poloviny 20. století v Evropě a USA
- 29/ Architektura 20. století v evropském a světovém kontextu
- 30/ Tendence v současném českém a světovém umění

III. Metodologie a historiografie DU

Uvedený tematický okruh zahrnuje vývojový přehled problémů spojených se sledovanou epochou, monografie významných osobností, ale otázka může obsáhnout i jednotlivé metody – např. dějiny a charakter kulturně historické metody + hlavní představitelé

- 1/ Antická literatura k dějinám umění (Vitruvius, Plinius...)
- 2/ Středověká technická – dílenská literatura k dějinám umění (receptáře, náčrtníky, exempla, kompendia)
- 3/ Byzantský spor o obraz a Libri carolini

- 4/ Renesanční literatura k dějinám umění (B. Cennini, L. B. Alberti, L. Ghiberti, paragone, Leonardo da Vinci...)
- 5/ Literatura k dějinám umění v době manýrismu (paragone, G. Vasari, spisy o architektuře...)
- 6/ Literatura k dějinám umění v době baroka (akademický spor mezi modernisty a tradicionalisty, F. Baldinucci, emblematika a ikonologie, ...)
- 7/ Traktáty o architektuře (od antiky do 18. století)
- 8/ Životopisná literatura k dějinám umění (od antiky do počátku 18. století)
- 9/ Literatura k dějinám umění v době osvícenství (J. J. Winckelmann, preromantismus v Anglii, znalectví a počátky výuky dějin umění na universitách a počátky veřejně přístupných sbírek a musejí, základy studia středověku – J. B. L. Seroux d'Agincourt a výtvarná kritika...)
- 10/ Literatura k dějinám umění v době romantismu (G. W. F. Hegel, K. F. Rumohr, Berlínská škola DU)
- 11/ Literatura k dějinám umění v době 3. čtvrtiny 19. století (pozitivistické pojetí dějin umění - H. A. Taine, kulturně historická metoda - J. Burckhardt, významné osobnosti: G. Semper, A. H. Springer, G. Morelli, ...)
- 12/ Vídeňský kongres dějin umění r. 1873
- 13/ Vznik a vývoj památkové péče
- 14/ Metody znalectví (od hraběte Cayluse po B. Berensona)
- 15/ Kulturně historická metoda dějin umění (od počátků, po vyhranění v 19. století a další vývoj ve 20. století)
- 16/ Vznik a vývoj výtvarné kritiky (od antických předstupňů až do 20. století)
- 17/ Formalistické pojetí dějin umění (H. Woelflin, A. Schmarsow, vznik národních škol DU)
- 18/ Vídeňská škola dějin umění I. (od R. Eitelbergera, M. Thausinga, přes Fr. Wickhoffa a A. Riegla po M. Dvořáka a J. Schlossera) a J. Strzygowski
- 19/ Kritická ikonologie (Aby Warburg, E. Panofski, E. H. Gombrich)
- 20/ Literatura k dějinám umění v době meziválečné (W. Pinder, H. Tietze, F. Antal, vídeňská škola dějin umění II.)
- 21/ Strukturalismus: mladší vídeňská škola (H. Sedlmayer, G. Kaschnitz) a pražský strukturalismus
- 22/ Počátky dějin umění v Čechách (J. Q. Jahn ... J. E. Wocel...M. Tyrš...K. Chytil)
- 23/ Vliv vídeňské školy na český dějepis umění a meziválečná literatura k dějinám umění v Čechách
- 24/ Vývoj DU v českých zemích po druhé světové válce
- 25/ Současné tendence DU

Povinná literatura

Povinná literatura je shodná s povinnou literaturou zadávanou během studia.

V Praze dne 30. listopadu 2020

PhDr. Petra Oulíková, Ph.D.
proděkanka pro studium